

Ha léteznek még otthonok

A whisky felgyorsítja az emésztést, segít elkerülni az elhízást, csökkenti az agyvérzés kockázatát, fokozza a vérkeringést, nyugtatja az idegeket, de én azért iszom whiskyt, mert szeretem. Különösen a skót whiskyt, Laphroaig, jég nélkül, nem is kell kérnem, a pultos már tölti. Melengetem a tenyeremben a poharat, aztán a számhoz emelem, magamba szívom az illatát, lassan belekortyolok, körbefuttatom a nyelvemen. Füstös íz, a tölgyfahordó aromája, a skót felföld vadvirágai és a tőzeg, ezen múlik az egész. Leteszem a poharat a fényesre lakkozott pultra, fodrozódik benne az aranybarna folyadék felszíne, majd elsimul. A kristálypohár kaleidoszkóp-szerű felület, visszaverődik róla a helyiség, a hűtőszekrényben sorakozó italok színes címkéi, a pult előtt forgoló alakok, egy háromszög alakú ezüst fülbevaló, élénkpiros szájfény meg egy vörös frufu. A vörös a gyengém.

A telefon rezegni kezd, a kijelzőn megjelenik egy női arc, beérkező hívás, Anna. A trieszti kikötőben készült a fotó, a háttérben vitorlások és halászcónakok ringatóztak, egymáshoz bújva bámultuk az öbölben várakozó konténerszállító hajókat, sirályok repkedtek mindenütt. Anna félt a sirályoktól és utálta a halszagot. Nézem az arcát, a fanyar félmosolyt, a sárga kapucnit. Milyen szép ezen a képen. A vörös hajú nő nem látja, a táskájában kotorászik, én közben zsebre teszem a telefont, ott rezeg tovább. A nő előrehajol, a frufruja belelóg az arcába, elképesztően szexi. A mellettem lévő bárszéken ül, szűk nadrágot visel, észreveszi, ahogy nézem a combját. Nagyon jól haladunk. Együtt örülünk annak, hogy megtalálta a rúzsát, közben a telefon ismét rezegni kezd a zsebemben, szerencsére le van halkítva. Megpróbálok úgy tenni, mintha nem zavarna, hogy a barátnőm keres, de a nők azonnal észreveszik, ha egy férfi színlelni kezd. Fogalmam sincs, hogy csinálják. Átlát rajtam, mintha üvegből lennék, hirtelen elveszítem a fonalat, zavaromban egy kétmillió forintos whiskyről kezdek beszélni. Ez a mélypont, le vagyok osztályozva, a nő idegesen dobol a lakkozott pulton. Egy pillanatra meginog alatta a bárszék, ösztönösen odanyúllok, megérintem a combját, de nem mozdul. Úgy teszünk, mintha semmit sem vettünk volna észre. Megőrjít, ahogy a szögegyenes frufruja összeér a szempillájával. A mobil újra rezegni kezd a zsebemben, miközben a nő rákeres az éjszakai busz menetrendjére. Az ujjával kopácsol a kijelzőn, elképzelem, ahogy azok a műkörmök a hátamba mélyednek. Ehelyett begombolja a bőrdzsekijét, majd kilép az ajtón, és eltűnik a belváros sodrásában. Még be sem mutatkozunk egymásnak. Rendelek egy whiskyt, a sokadikat, a pultos szánakozva bic-

cent, ezt a felest felírja magához, köszönöm, szófoslányok, villódzó fények, chillout. Negyedóra is eltelik, mire eszembe jut Anna és a telefon. Előhúzom a zsebemből a mobilt, öt nem fogadott hívás és egy sms. „Dorka balesetet szenvedett, kórházban van, hívj vissza!”

*

Nyomom a gázt, mint aki megveszett, a stadionnál áthajtok a piroson, remélem, ki vannak kapcsolva a kamerák. Rosszul vagyok a saját lehetemtől, árad belőlem az alkohol, letekerem az ablakot, a hideg levegő csípi az arcomat, az égett kuplung szagától öklendezni kezdek. A középső sávban hajtok, a szaggatott vonalak egymásba olvadnak, elhomályosul minden. Talán a fejszámolás segít. Harmincnyolc meg negyvenkilenc az nyolcvanhét, tizennégyyszer kilenc az százharminchat. Öt whisky az másfél ezrelék, négy ezrelék fölött jön a kóma, öt után a halál, vagyis a halálhoz tizenhét whisky kell. Nemrég rákerestem a neten arra, hogy alkoholmérgezés. Kinyitom a szememet, milyen szerencse, hogy nincs forgalom. Elrobogok az autókereskedés mellett, ahol megvettük Dorkának a Golfot. Nem is tudom, hány éve volt, csak az biztos, hogy Dorka akkor érettségizett. Másnap elindultak a kocsival a horvát tengerpartra. A barátnőivel állnak a Golf körül, egyikük a motorháztetőn fekszik, a másik kidugja a fejét a napfénytető résén, a harmadik csak a lábát nyújtja ki a csomagtartóból. Dorka nekitámaszkodik a kocsí oldalának, karját összefonja maga előtt, a háttérben a tenger. Ez a kedvenc fotóm, bekeretezve áll a könyvespolcomon.

Az ágyon fekszik. Csövek állnak ki a karjából és a szájából. A vaságy melletti gurulós állvány olyan, mint egy ruhafogas. Műanyag tasakok lógnak az akasztókról, az egyik üres, a másokban vér bugyog. Kijózanító látvány. A lábfeje kibújik a paplan alól, betakarom a dzsekimmel. Mit csináljak? Pittyegnek a gépek, egyenletes ritmusban, de nincs ebben semmi megnyugtató. A filmekben ilyenkor felgyorsul a pittyegés, ápolók rohannak be a kórterembe, odafutnak a gépekhez, kapcsolgatják a gombokat, ellenőrzik a beteget, a pittyegés egyre gyorsabb, a hozzátartozók jajveszékelnak, az arcukba temetik a kezüket, a pittyegés átalakul sípolássá, egyeseket le kell fogni, az ápolók zavartan kerülgetik a beteget, újra-élesztéssel kísérleteznek, a beteg nem reagál, a beteg halott. De ez nem egy film, és én csak állok a vaságy előtt. Hallgatom a szuszogását, hallgatlak, kicsim. Nézem, ahogy a mellkasa lassan, egyenletesen mozog, ahogy lélegzik, nézem a vörös fényeket a gépek kijelzőjén. Az ágykeretet szorongatom, aztán benyúlok a dzsekim alá, és simogatni kezdem a lábfejét. Nyugtalanító pittyegés, a gépek monoton zúgása. Egyik lábamról a másikra állok, minden lélegzetvételem egy sóhajtás, mit csináljak?

*

Egymás után zúgnak el az autók alattam, távolról nézve szinte siklanak az úttesen, de innen, a felüljáróról ez máshogy látszik. Nincs abban semmi légiesség, a komfortos ülésekből és a hangszigetelt belső terekből elképzelt könnyedség, ahogy

az abroncsok maguk alá gyúrik az aszfaltot. A terepjárókból felcsap a fekete dízel-füst, a pótkocsik vasszerelvényei a tükörsima úton is csattognak. Zakatolnak a többtonnás gépek az autópályán, perog a gumireszelék és a kőzúzalék, megfájdul a fejem az olvadó bitumen szagától. Nézem az ukrán furgonokat és a román kisterherautókat, a monoton hömpölygést, a megállíthatatlan karavánt. Beleremeg a föld, megsüketít a zaj, fulladozom.

A féknyomok alapján a Golf először áttért a leállósávba, majd átszakította a szalagkorlátot, és az oldalára borulva csúszott tovább a buckák között. A hátsó lökhárító leszakadt róla, végül a feje tetejére állt. Dorka kirepült a kocsiból. Addigra a szélvédő már darabokra tört, a lányom az üres ablakkereten át zuhant a bokrok közé. A rendőrség szerint azoknak a bokroknak köszönheti az életét, csillapították a becsapódás erejét. Nem mertem megkérdezni a rendőröktől, mi történt volna, ha Dorka beköti a biztonsági övet. Elindulok a szalagkorlát mellett. Mindenütt eldobált energiaitalos dobozok, kólásüvegek, cigarettacsikkek. A felüljáróról meredek lépcső vezet a szántóföld felé. A cipóm belesüpped a talajba, napok óta esik, minden csupa sár, nehezen haladok. Öntudatlanul menetelek a semmibe. Majdnem egy kilométert gyalogolok, mire a hepehupás földön feltűnnek az autó nyomai, a karosszéria felszántotta a talajt, hosszúkás mélyedés, itt állhatott meg a Golf. Mi az istent kerestél itt, kicsim? Találok néhány üvegszilánkot, apró, sötétkék karosszéria-darabokat és egy lila légrfrissítőt, sentiment relax felirattal. A kezembe veszem, megszagolom, nem érzem az illatát, nem látok, pedig nyitva a szemem. Mint aki megkövült. Aztán odamegyek a bokrokhoz, Dorka nyomait keresem, simogatom a csenevész ágakat, becézem a leveleket. Köszönöm, hogy megtartottátok a lányomat nekem.

*

Korai volna még hazamenni, ha egyáltalán otthonnak nevezhetem azt a helyet, ahol élek. Ha egyáltalán léteznek még bárhol otthonok. Az elhagyott gyárépületek és raktárak fekete-fehér szociofotók, a táj a zöld árnyalatait villantja fel, szürkés, barnás csíkokkal. Ez már nem a város, a romok között lovak legyezik a farkukat, a kutyákat pedig láncra verve tartják a kockaházak udvarain. Egy pillanatra leengedem az ablakot, és rögtön megcsapja az orromat a sertésstelepek szaga, ami gyerekkoromban az egyik kedvenc illatom volt. Anyám szerint a moslékba egyszer bele is kóstoltam. Ezt éppen akkor kellett elmondania, amikor bemutattam neki Annát, közben mosolygott, mosolygott Anna, és mosolyogtam én is.

A kocsmák előtti porban matt fényezésű BMW-k. Csillognak a krómozott dísztárcsák, a nyitott csomagtartókból mélynyomó dübörög. A falusi gengszterek körbeadják a cigit, megvillannak a fukszok, foszforeszkálnak a feszülős pólók. A gumiszervizek és villamossági boltok barokkos homlokzatát ellepi a galambürülék. Emlékművek a világháborúk hősi halottainak, a vörös csillagok helyén betonacél huzalok csomkjai, országalma vagy turulmadár. Szigorú mészkeőroszlánok. A kanyarban utolérek egy elektromos rokkant kocsit, a mopedre akasztott színes nejlonszákok alól kinyúl egy kéz, előzlek csak, nincs szembeforgalom.

A láb nélküli férfi mosolyog, miközben kikerülöm, aztán az üres úttestre meredek, a szürkületben felgyúlnak az utcai lámpák halványsárga fényei, ismerem ezt a világot, mégis idegennek érzem magam benne.

Ugyanilyen kietlen falvak között kanyarogtunk, amikor Anna rángatózni kezdett mellettem. Félreálltam egy elhagyott benzinkútnál. Először csak a haját tépte, aztán megpróbálta kiszabadítani magát az ülésből, de a biztonsági öv megfeszült, nem engedte. Soha nem láttam még embert úgy zokogni. Két motoros nézett bennünket a romos épület előteréből, és amikor végre sikerült kiszállnunk a kocsiból, fenyegető léptekkel indultak el felém. Anna hirtelen magához ölelt, ettől elbizonytalanodtak. Végül közösen ittuk le magunkat, a motorosok az érettségijüket ünnepelték, mi a közös életünk első éjszakáját. Lehajtottuk a kombi üléseit, Anna magára húzott, a térdemet felsértette a kárpit, majdnem beleélveztem, nem így képzeltük. Aztán Anna a behelt ablakra rajzolt a mutatóujjával egy szívecskét, ami párás időben még hónapokkal később is előbukkant a semmiből.

*

„A mentősök azért hívtak engem, mert én voltam az utolsó a híváslistáján. A jóga után telefonált, aztán feljött hozzám, spenótos pennét főztünk. Nem mondta, hogy hová megy, és én sem kérdeztem meg tőle. Felnőtt ember, vagy nem?” Annához egyáltalán nem illik a hangja, mintha nem is ő beszélne, hanem egy idegen. Alacsony, egyre teltebb, a hangja viszont magas, csilingelő, majdhogynem gyermeki. Mezzoszoprán, mondta valamikor egy ismerősöm, aki zongoratanárként dolgozik Bécsben. Neki ezt tudnia kell. Anna a kávéspohárhoz nyúl, és miközben belekortyol a gőzölgő csészébe, kissé hátradönti a fejét, az orrcimpái izgatottan reszketnek. Az ismerősömnek az tetszett a legjobban, amikor Anna orrcimpái reszketni kezdtek, hihetetlen, hogy a leszbikusok milyen apróságokat képesek észrevenni, ha egy másik nőt figyelnek. Nem tudom levenni a szemem Anna orrcimpáiról, és közben arra gondolok, hogy a mentősök engem biztos nem találtak volna meg Dorca telefonkönyvében, mert abban a listában olyan elem nincs, hogy apa. Olyan van, hogy Hulahopp, az vagyok én.

Anna észreveszi, hogy a pult mögött mobilozó lány mellét bámulom. Három kerület választ el minket, de még mindig képesek vagyunk megalázni a másikat. Szétköltöztünk, a kapcsolatunkat felfüggesztettük, a barátaink úgy tudják, szünetel, amíg mindketten megpróbáljuk összeszedni magunkat, hogy aztán újrakezdhezzük. Legszívesebben rendelnék egy whiskyt, de ilyen korán még nem illik. A halványkék kávégép szörcsög, aztán fújtat, a gőzkarból csöpög a víz, a krómozott díszítőelemek úgy néznek rám, mint egy amerikai limuzin a hatvanas évekből. Megpróbálom kibetűzni a feliratot a készülék tetején, de a szemem állandóan a pultoslány mellére téved, vigyázok, hogy ne tűnjön fel Annának, aki közben eltolja maga elől a csészét, mára végeztünk. Hányszor szeretkeztem vele úgy, hogy közben valaki másra gondoltam.

Mielőtt apám visszaköltözött volna a nagyszüleim házába, hogy megvalósítsa az álmát, és létrehozza a kecskefarmot, magyartanárként dolgozott egy kispesti általános iskolában. Csengőfrászt kaptam a tanáriban, mondogatta, és közben sejtelmesen mosolygott. A kecskék egész nap kaparásztak, fára másztak, bégettek és felzabáltak mindent a közönséges kórótól a dohányig, de nem kímélték a kartondobozokat, és még a madárijesztőről is lerágták a ruhát. Apámat, aki zsibongó, ostoba tanulókhöz szokott, lenyűgözte a kecskék kíváncsisága és játékosága, azt állította, intelligenciájuk a kutyákéval vetekszik. A házba is beengedte volna őket, de anyám erről hallani sem akart. Hogy a macskáit féltette vagy a hímezéseit, az sosem derült ki, mert anyámra a kinyilatkoztatás volt jellemző, nem a párbeszéd.

Sosem érdekeltek a kecskék és nem érdekelt a szépirodalom, ezt apám sosem bocsátotta meg nekem. Tizenhat éves koromban mégis ő nyitotta fel a szememet, amikor odacsempészett az íróasztalomra két tucatnyi könyvet. Leemeltem a legfelsőt a kupac tetejéről, és elállt a lélegzetem. A borítón színes fejdísz viselő harcosok sorfala, arcukon maszk, kezükben lándzsa, az előtérben álló törzsfőnök tamtamdobot ver, kagyló alakú nyakéke beteríti izmos, fekete mellkasát. „Az utolsó kannibálok”, írta Jens Bjerre. Belelapoztam a könyvbe, és izgatottságomat tovább fokozta a képmelléklet, félmeztelen nők banánlevél-szoknyában, csontvázak és koponyák, madártollal átszúrt orrcimpák, meg egy elszánt tekintetű bennszülött, aki úgy pózolt a fotográfusnak, hogy a gyomrából kilógott egy nyílvesző csonkja.

Az óriáskaktusz tüskéin úgy csüngenek a felnyársalt gyíkok, mintha karácsonyfadíszek volnának, némelyik még rángatózik, de a legtöbb már oszlásnak indult. A kaktusz fölé magasodó fa ágairól gyíkok nézik, ahogy társaik tetemét madarak tépik szét. A kardszárnyú delfinek csapatba verődve hasítják a vizet, a lökeshullámok felborítják a magányos jégtömböt. A fóka szemében rettegés, pontosan tudja, mi vár rá, miután a jégtömbbel együtt beborul az óceánba. Drónfelvételekről nézem a festői svájci városokat és a kör alakú gabonamezőket Nebraskában, aztán kikapcsolom a tévét, mielőtt jönne az alaszakai kamionsofőrök életét bemutató valóságshow következő része vagy a Hitler utolsó napjairól szóló dokumentumfilm. Elsötétül a képernyő, csak az apró, piros ledfény világít a készülék jobb oldalán. Belekortyolok a teába, a gyomrom egyre nehezebben viseli a kávé. A ház előtt elmegy az utolsó villamos, az épület enyhén beleremeg, húsz éve nem újították fel a síneket. Az ablakhoz lépek, a parkoló autók között fekete macska sétálgat, lassan leengedem a redőnyt. Naprakész vagyok a Kruger Nemzeti Park ügyeivel kapcsolatban, kívülről fújom a vörös lazacok útját Los Angelesből a Bristol-öböl felé, csak azt nem tudom, mit keresek itt, és mit akarok Annától.